

**Helse Midt-Norge RHF,
Postmottak**

Kopi: Reidar Tessem

Vår referanse
12/1188-4/LLS
Oppgis ved henvendelse

Deres referanse

Arkiv
008

Dato
16.02.12

Høring – forslag om endringer i turnusforskriften for fysioterapeuter

Viser til E-post dat 16. januar der vi er bedt om å komme med innspill.

Ledergruppen i Klinikk for kliniske servicefunksjoner, St. Olavs Hospital har diskutert Høringsnotatet og har følgende tilbakemelding:

Bakgrunn

Klinikk for kliniske servicefunksjoner tar hvert år i mot 12 fysioterapeutkandidater til praktisk tjeneste (turnustjeneste). Det er en målsetting å kunne motta samme antall også i de kommende år. Klinikken har veiledningskapasitet til å ta i mot flere kandidater til praktisk tjeneste, men har ikke budsjetterte lønnsmidler til å øke antallet.

Klinikk for kliniske servicefunksjoner vil derfor i fremtiden sannsynligvis ta i mot samme antall kandidater (12 stk) uavhengig av høringsresultat og endelig forskrift.

Kommentarer til forslag i Høringsnotatet

1) Opprettelse av venteliste i tilfeller det ikke er nok turnusplasser

Vi stiller spørsmål om opprettelse av en venteliste på sikt vil løse problemet med for få plasser. Sannsynligvis vil problemet bare forskyves siden det hvert år blir flere som har bestått sin eksamen, men som ikke får tatt sin turnustjeneste.

Faglig sett er det heller ikke ønskelig at en som har bestått sin eksamen må vente et år før han / hun kan praktisere som fysioterapeut under kvalifisert veiledning.

2) Lisens for fysioterapeutkandidat til å utøve begrenset virksomhet som fysioterapeut

Vi ser ikke på opprettelse av en ny funksjon (fysioterapeutkandidat) med lisens som en logisk eller god løsning. Dersom dette skjer er det flere spørsmål som må besvares:

- Hvem skal veilede disse kandidatene dersom slik veiledning ikke er satt i system. Hvis det blir satt i system – hvorfor skal dette da være noe annet enn turnustjeneste?

- Skal en fysioterapeutkandidat være arbeidstaker med lønn eller jobbe som student uten lønn? Igjen blir kommentaren, hvis kandidaten likevel skal lønnes hvorfor skal vi da ta i mot en kandidat og ikke en turnuskandidat?

3) Helsedirektoratets ansvar for bare å skaffe godkjente plasser og ikke et "tilstrekkelig" antall godkjente plasser.

De fleste avdelinger i spesialisthelsetjenesten har et fast budsjett for finansiering av turnuskandidater. Finansiering utover det faste antallet mangler som oftest. Det antas at mange institusjoner slik som oss vil ha veiledningskapasitet til årlig å veilede flere kandidater pr. år. Løsningen med å skaffe flere turnusplasser ligger derfor i det økonomiske, ikke i om Helsedirektoratet får ansvar for å skaffe godkjente plasser i stedet for "tilstrekkelig" antall plasser. Dagens ordning med at finansiering ligger i sykehusenes rammer må endres til at avdelinger /klinikker som mottar turnuskandidater får tilskudd i tråd med lønnsutbetaling inkl. sosiale utgifter.

Lise Lundbom Støylen
Klinikk sjef
Klinikk for kliniske servicefunksjoner

**Høringssvar om endring i forskrift 9.september 2009 nr.1175
Om praktisk tjeneste (turnustjeneste) for å få autorisasjon som
fysioterapeut.**

I høringsnotatet fra HOD foreslås det en endring av teksten i forskriften som går på at Helsedirektoratet ikke lenger skal ha ansvar for å skaffe "tilstrekkelig" antall godkjente turnusplasser, kun "godkjente" turnusplasser.

Det foreslås også at det skal opprettes en venteliste i de tilfellene det ikke er nok turnusplasser til at alle fysioterapeutkandidater kan starte sin turnustjeneste til første turnusstart etter avlagt og bestått eksamen.

Det foreslås også at kandidatene som står på venteliste, skal kunne få lisens til å jobbe som fysioterapeut under veiledning, mens de venter på turnusplass.

Ved Avdeling for rehabilitering Aure, Kristiansund, Molde/fysioterapitjenesten ser vi ikke på disse forslagene som noen god løsning for å kunne sikre uteksaminerte fysioterapeuter en god turnusordning.

Begrunnelse:

Når Helsedirektoratet har hatt ansvar for å skaffe tilstrekkelig antall godkjente turnusplasser, har de kunnet gi institusjoner både i spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten pålegg om å ha turnusfysioterapeut. Faller dette pålegget bort, vil enda flere kutte ut turnusfysioterapeuten. Dette grunnet trang økonomi eller fordi de heller ønsker en fysioterapeut med erfaring.

Vi kan ikke se noen grunn til at turnusplasser på rehabiliteringsinstitusjoner skulle falle bort.

Å lage en venteliste, er bare å utsette problemet: Neste år vil det bli enda flere som ønsker turnusplass.

Forslaget om midlertidig lisens, er ikke logisk. Det snakkes nemlig om at kandidaten må jobbe under veiledning av en fysioterapeut. Da foreslår vi at denne fysioterapeuten oppfordres til å bli turnusveileder og på den måten får vi en godkjent turnusplass.

Et annet forslag fra oss, er at det overføres en større sum til institusjonene som påtar seg å ha fysioterapeutkandidat. Det har lenge dreid seg om kr.50 000 pr. turnus. Dette bør i alle tilfelle økes til kr.100 000.

Konklusjon: Fysioterapeutturnusordningen fortsetter som før og flere institusjoner/rehabiliteringsinstitusjoner/institutter oppfordres til å ta i mot turnuskandidater.

Godtgjøring for å ha turnus økes til kr. 100 000 pr.kandidat.

Kristin Høgetveit

Kst.avdelingssjef

Avdeling for rehabilitering, Aure, Kristiansund, Molde

Hørings svar til høringsnotat om endring av forskrift 9. september 2009 nr. 1175 om praktisk tjeneste (turnustjeneste) for å få autorisasjon som fysioterapeut

Innspill:

Ved avd. for fysio- og ergoterapi Sykehuset Namsos og Levanger har vi til sammen 5 turnusplasser for fysioterapeuter. Hos oss er turnustjenesten godt etablert og oppleves positivt for det faglige miljøet i avdelingene. Turnusfysioterapeutene bringer inn ny fagkunnskap, og bidrar til fokus på kritisk refleksjon rundt etablert praksis. Vi ser det også som et viktig bidrag i forhold til utdanning av helsepersonell, noe som er en av våre hovedoppgaver. Det er også sentralt for å fremme fremtidig rekruttering av fysioterapeuter til lokalsykehus.

Vår klinikk, rehabiliteringsklinikken, får ikke økonomisk tilskudd for å ta imot turnusfysioterapeuter. De økonomiske rammene er stramme, og et frafall av pålegg kan føre til at dette er stillinger som faller bort. Det vil være vanskelig å prioritere turnuskandidater fremfor ferdig utdannet fysioterapeut. Et bortfall av pålegg om å ta imot turnuskandidater kan dermed forventes å føre til enda færre turnusplasser. Å kutte på garantien om turnusplass til nyutdannende blir etter vår mening å ha fokus på feil sted. Fokuset bør ligge på tiltak som kan stimulere praksisfeltet og gjøre det enda mer attraktivt å ta imot turnusfysioterapeuter. Økonomi står sentralt ved prioritering av ressurser i spesialisthelsetjenesten og en form for økonomisk kompensasjon for å opprettholde turnusplasser vil kunne stimulere til opprettholdelse og økning av antall turnusplasser.

I vår opplever vi ved Sykehuset Levanger at vi får bare 2 turnuskandidater mot 3 til vanlig. Dette er vanskelig å forstå når det presenteres en virkelighet som at det er svært vanskelig å fremskaffe turnusplasser. Denne permisjonen var innvilget tidlig høsten 2011, men det likevel ingen kandidater som trenger den ledige plassen. Dette samsvarer ikke med den virkelighet som presenteres med mangel på plasser, men skyldes kanskje at det er noe variasjon fra år til år.

Det er vanskelig å se for seg hvor fysioterapeutkandidatene skal få jobbe med midlertidig lisens. Kravene som ligger i arbeidsforholdet, med supervisjon og veiledning ligger nært kravene til turnustjenesten og det er vanskelig å se for seg at slike arbeidsplasser skal opprettes. Det er vanskelig å skille disse kravene fra kravene til en turnustjeneste.

Årlig har vi henvendelser fra utenlandsstudenter som ønsker praksisplass for å søke godkjenning som fysioterapeut i Norge. Det er vanskelig å se forskjellen på det disse søker og de fysioterapeutkandidatene som står på venteliste oppfordres til å jobbe med i

perioden på venteliste. Hvorfor kan da ikke fysioterapeutkandidatene søke om å få godkjent denne arbeidspraksisen under veiledning som turnustjeneste? Skapes det forskjellsbehandling, der utenlandskandidater får fortrinn fremfor kandidater fra de norske utdanningene?

Vi ser ikke forslagene i høringsnotatet som noen god løsning fordi:

- 1 års utsettelse av turnustjenesten er lang tid og uheldig. Et utdanningsløp på 5 år er lang tid og krevende for kandidatene som skal betjene studielån. Det er ikke lønnsomt verken på individ- eller på samfunnsnivå. Vi ser på det som en stor ulempe for nyutdannede fysioterapeuter at de risikerer å måtte vente i opptil 12 måneder før de kan begynne å praktisere faget. Fysioterapifaget krever høy grad av praktiske ferdigheter og en utsettelse på 12 mnd. kan føre til et betydelig tap av praktiske ferdigheter og teoretisk kunnskap. Dette er i neste omgang ugunstig for turnusstedene som kan få kandidater med lavere ferdighets- og kunnskapsnivå.
- Det er kunstig å opprette benevnelsen fysioterapeutkandidat som i praksis kun kan jobbe under samme forhold som turnuskandidater. Dette uten at de får praksis godkjent som turnustjeneste. Vi ser ikke for oss hvor disse arbeidsplassene skal være og det er uklart hvilke lønnsbetingelser de skal ha.
- Å fjerne pålegget om å ha turnuskandidater vil gjøre det lettere for flere å kutte ut turnuskandidaten med begrunnelse i innsparinger.
- Å sette opp venteliste er en passiv handling som utsetter problemet. Det er behov for et stadig påtrykk for å opprettholde plasser og stimulere til oppretting av nye turnusplasser.
- Økonomisk stimulering for å oppfordre til å ta imot turnuskandidater står sentralt.